

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wtticli József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébettér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész ivon.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési felhívás

a

„Székely Hirlap“

V. évfolyamára.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 forint. Évnegyed-re 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj legezészerűbben postai utalvánnyal a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre küldendő.

Maros-Vásárhely 1873. junius 25.

K. A. Jogi életünket a változott viszonyokhoz képest s a haladó kor igényeinek megfelelőleg átalakítani, kétségen kívül egyike a legnevezetesebb feladatoknak.

E feladat egyfelől nehéz azért, mert az újítások sikere a viszonyok legszerencsésebb combi-nációjára mellett is mindig kétséges, de másfelől s főképp azért: mert az újításoktól idegenkedés gyakran a legüdvösebb reformot is lehetetlenné teszi.

Állításunkat senki sem vonhatja kétségbe, ha közelebbi parlamentáris életünkre hivatkozunk; szinte egy évtized mióta vagyunk a helyzet urai s ez idő alatt a téren polg. perrendtartásunknál egyebet felmutatni nem tudunk.

Pedig ha valahol, úgy nálunk égető szükség igazságügyi rendszerünk javítása, mert megdöntetlen igazság, hogy társadalmi életünk, kereskedelmünk, iparunk, szóval culturális viszonyaink fejlődése, nagy részben e kérdés által van feltételezve.

Mindaddig, míg igazságügyünk rendezve s az igazságszolgáltatás által feltételezett hitelünk megszilárdítva s a többi művelt államokéval egy színvonalra helyezve nincs, — itt benn tűzhelyünk körül önállósággal dicsekedhetünk ugyan, de kifelé a haladástól elzárva, a többi cultur államokkal nem versenyezhetünk.

E szükséglet tartotta szemelőtt igazságügyünket, midőn a törvény előkészítő bizottság tagjait közelebből tanácskozássra hívta fel, melynek feladatát lapunk egyik közelebbi számában jeleztük is.

A mennyire magasztosép oly nehéz a feladat, mely a miniszter megtisztelő bizalma által erre felkért férfiaktól vár megoldást, tanácskozásuk eredményétől rügg egy időre jogrendszerünk jövője mellett hazánk szellemi és anyagi fejlődése is.

Ismerve az e célból összevitt juristák sokoldalú elméleti és gyakorlati képzettségét, nincs okunk kétkedni, hogy reményteljes várakozásunkat kellő siker fogja követni.

Ismételjük: igen sok és nehéz a feladat, mi az igazságügyi enquette előtt fekszik, s ezek között egy terjedelme mint fontosságánál fogva, polgári anyagi jogunk codificációját sorozzuk első helyre.

E körül már eddig igen élénk vita folyt; mint tudjuk némelyek az osztrák polgári törvény-

könyv revideálását, mások egy egészen önálló új codex szerkesztését kívánják, s az e fölötti vélemények megoszlásával alakult az ugynevezett receptionálisták és codificátorok tábora.

Miután e kérdés reánk erdélyiekre nézve — hol az osztr. polg. törv. könyv jelenleg is életben van — kiváló érdeklődéssel bir, elmondjuk e feletti nézeteinket lehető objectivitással.

Királyhágon tul, az 1860 — oct. 20-ki diploma következtében alkotmányos jogaink részben helyre állítatván, nem késtek a gyűlölt idegen rendszer által — reánk erőszakolt intézményeket megsemmisíteni, s korábbi jogrendszerünket helyre állítani, minek folytán 1861-ben ő felsége legmagassabb megbízásából, országbíró gr. Apponyi György által erre nézve összehívott bizottság régibb törvényeinket lehető sebességgel újabb jogviszonyainkhoz idomítván, szerkesztettek az ott jelenleg is érvényben lévő szabályelvek.

E szabályelvek azonban Erdélyre ki nem terjesztettek, sőt az 1860. december 21-kén kelt legfelsőbb kézirat, királyhágon innen, úgy a polgári mint büntető törvényeknek érvényben tartását rendelte mind addig, míg azok alkotmányos törvényhozás útján nem módosíttatnak.

Ez utóbbi intézkedést — tartozkodás nélkül állítjuk, — a királyhágon tuli igazságszolgáltatással szemben, alig, — ha volt okunk megbánni.

Az alkotandó polg. törvénykönyvre nézve tehát két féle vélemény merült fel.

A codificátorok az eredetiséget véve alapul, polgári codexünket kiválóan nemzeti jogéletünkből kívánják fejleszteni, szóval egy tősz gyökeres eredeti törvénykönyvvel akarnak meglepni.

A receptionálisták kivihetetlennek tartják e tervet, s gyakorlatilag elérhetőbbnek hiszik az osztrák polg. törv. könyv revideálását s annak viszonyainkhoz mért némi módosításokkal leendő átdolgozását.

Amazok az abstracti elmélet, ezek a valódi gyakorlat emberei, előbbiek szent lelkesedéssel a nemzeti geniushoz ragaszkodnak, s még emlékét is el akarják távolítani annak, mi a nemzet szenvedései korából származik; utóbbiak az érzelmelek politikát levetkőzve, a meglévő jót alapul venni azt fejleszteni s azon tovább haladni tartják célra-vezetőbbnek.

Tagadhatlan, hogy mindkét rész törekvése egyiránt nemes, különbség kettő között csak, az hogy előbbiek nem számoltak kellőleg a helyzettel, nem gondolják meg, hogy egy nemzeti codificációt gazdag nemzeti jogtudománynak kellene megelőznie, szóval számításán kívül hagyják az anyagot melyből alkotni teremteni lehessen, s az időt, mely egy önálló műtétrehozására megkívántatik; utóbbiak azonban hideg megfontolással s a nemzeti hűségét levetkőzve csöppet sem irtóznak a nyugot európai magán-jogrendszert hazánk jogi életébe átültetni s szakítva a nemzet tradicionális multjával, corpus juris féle jogintézmé-

nyeinket egy önálló műfeldolgozására elégtelennek nyilvánítják.

Mi a viszonyok körülmények hideg megfontolása s az osztr. polg. törvénykönyvel ismerettségünk után szintén határozottan ez utóbbi nézetűekhez sorakozunk, s melegen üdvözljük báró Apór Károly kir. táblai elnök urat, ki az igazságügyi enquetteben szintén ez értelemben nyilatkozott

Erdély jogi közvéleménye határozottan a báró ur nézetét ossza s midőn a báró ur szólott, az összes erdélyi részek osztatlan ohaját halottuk nyilatkozni.

S ez nem is lehet másképp.

Az osztrák polg. törv. könyv félszázad alatt készült s ugyan annyi ideje, hogy életet nyert; miként s miből akarunk mi egy ily művet pár év alatt előteremteni?

A Hoffmann féle tervezet négy évi időt vett igénybe, lehet az tudományilag értékes mű, de egy codificatióra alig, ha alkalmas anyag.

Azon ellenvetés, hogy az osztrák codexbe letett elvek s intézkedések saját viszonyainkra nem alkalmazhatók, perczig sem tántoríthatnak meg véleményünkben, mert a revisio elve nem zárja ki a szükséges átalakítását; valjon a Verbőczyi féle jogrendszer, midőn az ősiségi és rendi különbséget 1848-ban egy csapással halomra döntöttük — ma már reánk illike?

Ha ezelőtt 25 évvel nem irtóztunk multunkkal szakítva az európai cultur államok intézményeit átvenni, tehetjük-e ezt ma a nélkül, hogy a következetlenség, a visszaesés bűnébe ne esünk.

Egy önálló polgári codex készítése tehát különösen most midőn hazánk a legnagyobb mérvű jogi átalakulások küszöbén áll, midőn a munkahalmaz nyakunkra nőtt s azt sem tudjuk, hol és mihez kezdjünk, nem egyéb pium desiderumnál.

Felemeltük mi is szavunkat igazságszolgáltatásunk haladék nélküli s miként leendő reformálása tárgyában, ám gondolják meg az ellennézetűek ott fenn, mit tesznek, de vegyék figyelembe azt is, hogy nekünk nem doctrinair munka, hanem praetiens, — törvénykezési állapottunk nyomorán helyesen és lehető gyorsasággal segítő törvény kell.

Büntársaságról.

Valamely bűntény elkövetése gyakran a képpen létesül, hogy azon egyének, kik lehet hogy az előtt a legkisebb bűntény elkövetésére képesek sem lehetnek volna, de a bűnös közreműködésére elhatározzák magukat, midőn a többiek készségét, hogy a bűntényt társaságban követik el, s a merénylet kivethetősége mellett szóló minden alapokról kölcsönös felvilágosítás és közös tanácskozás folytán elegendő tudomást szereztek arra, hogy a visszatartó erőt magokban legyőzzék.

A büntársaság célja s többek szerint — csalás, lopás, rablás vagy rablógyilkosság szokott lenni. Kiki részt akar venni a merénylet előnyeiben, s a szövetség tagjai kit sem zárnak ki községekől, nem azért, mintha reájok szükségök volna, hanem azért, mert ki sem engedi

hogy őt kizárják. Ily esetben nem lehet legalább nem minden szövetséges társról állítani, hogy ő a többieket a büntény elkövetésére bírta volna. De nem ritkán történik, hogy többen, kik a büntény közös elkövetése végett már is egyesültek, szövetségükbe valakit csak azért vonnak bele, mert attól tartanak, hogy az, kinek a bűnös tervről tudomása van, őket könnyen elárulhatná. Ily feltételek mellett valóban nem mondhatni, hogy ezen személy a többieket felbujtotta volna. Oly esetben, melyben alaposan feltehető, miként minden szervezetző társ felbujtó s egyszersmind felbujtott is, kétségtelenül csak ritka kivétel. „Ép oly találoán jegyzi meg Bar:“ ha valaki alárendelt tagként valamely számosabb összeesküvésbe felvétel, lehetséges ugyan, hogy ők a többiek felbujtották, de hogy a már szervezeteteket felbujtotta volna, az alig hihető, mert szándékában ez nem is lehetett. Meglehet továbbá, hogy azokhoz, kik a bűnös tervet legelőbb szóba hozták és a felett tanácskoztak, még mások csatlakoznak, kik javulása tanácsadás és segély kifejezet vagy hallgatolagos ígérete által amazokra bátorítólag, buzdítólag visszatartnak, s így a terv helyes megérlelését előmozdítják.

Valóban nem ritka eset, hogy a bűn gondolata, mely nek valaki talán minden határozottabb czélzat nélkül, mintegy odavetőleg kifejezést adott, mások lelkében viszhangot talál, s midőn ez utóbbiak a gondolat kivehetőségéről maguknak meggyőződést szereztek vala, a bűnös elhatározás minden egyesben annál inkább megszilárdul, minél nagyobb az elszántság, melyet a többiekben észlel.

Ily féle esetekben alaposan állítható, hogy minden új tagnak azon nyilatkozata, melynél fogva a többiekhez csatlakozva a büntényre való készséget félreérthetetlenül tanúsítja, a többiek végleges elhatározására valóban döntő ok gyanánt jelentkezik, és mivel itt minden egyes csak a többiek részéről megígért vagy kilátásba helyezett segély és a tervezetés alkalmával adott tanács folytán szánta el magát a bűnös tett közös létesítésére, azért igaz is, hogy e személyek bizonyos tekintetben egy mást kölcsönösen bujtogatták. Ám de ha az akarattól ezen kölcsönös ki és visszahatása egyes gondolható esetekben tényleg fenn is torog, még nem következés, hogy ez kivétel nélkül minden esetben és minden szervezetzőkre nézve így legyen! szabad-e azt mi egyes esetekben vagy talán gyakran is létesül, egész elvonultságban és oly kép feltelezni, hogy arra egy általános szabály oly tantétel alapítassék, hogy minden egyes szervezetző bűnös voltának megítélésével zsinormértékül szolgáljon? vagy másképp tevél fel a kérdést: lehet-e igazolni, ha a törvény a szövetség minden tagjait nem vizsgálva közelebb, mi volt legyen minden egyesnek szereplése a szövetség létrehozása s a bűnös terv megállapítása alkalmával különbség nélkül, mint felbujtó társakat, tehát egytől egyig, mint ér-

telmi bünszerzőket büntetés alá vonná? E kérdésre csak tagadólággal felelhetünk. Könnyen képzelhetünk eseteket, melyekbe az egyes szervezetző szereplése az egész merénylet tervezgetésénél szenvedőleg volt, mi különösen akkor áll, midőn ők a többiek által hozott határozatot minden hozzászólás nélkül egyszerűen elfogadták. Lehetséges, hogy az utóbb belépett tagok szervezetkezés által a bűnös egyesület lényeges állapotában változást tényleg elő sem idézik, hogy családokozásuk által a törzs tagok bűnös akarat, mint helyesen kész eltökélés többé nem is fokoztatott.

Tűzoltó egyesületünk!

Tűzoltó egyesületünk létesítése czéljából, folyó hó 18. d. u. 3 órákor volt az első értekezlet. A szép számmal összegyűlt, városi polgárokból álló társaság legnagyobb figyelemmel kísérte a tanácskozás rendét, melyet Marosi városi főkapitány következő csinos beszéddel nyitott meg:

A városi Tekintetes Tanácsnak folyó évi 144 szám alatt kelt intézkedése folytán, ezen sz. k. városban létrehozandó önkéntes tűzoltó-egylet alakítása feletti tanácskozás vezetésével meglevén bizva, bátor vagyok ezen nagyon üdvös tárgy feletti tanácskozás megkezdése előtt néhány szót emelni, mire becses figyelmüket fel kérem:

Az emberi vagyonnak, egygyik leghatalmasabb, legpusztítóbb ellensége a tűz, mely féktelen kitérésében könyörtelenül elpusztítja, az emberek hosszú időn keresztül hangyaszigorlalommal gyűjtött vagyonát s pár óra alatt koldussá teszi az eddig jómodu polgárt.

Az ily pusztító tűznek, támadását megelőzni, ha már kiütött megoltani, tovább terjedését megelőzni, s végül irgalmatlan pusztítása színhelyéről minél több vagyont megmenteni lenne feladata ezen városon felállítandó önkéntes tűzoltó-egyletnek; melynek hasznos és üdvös voltáról mindnyáján meglevén győződve, teljes reménységgem van, hogy ezen városon is, más városok példájára az önkéntes tűzoltó-egylet szervezése legmelegebb pártolásba fog részesülni.

A városi tek. tanács már is megtette az előleges hasznos lépéseket, a buda-pesti, kolozsvári, n.-szebeni önkéntes tűzoltó egyesületek megerősített — alapszabályait meghozatta s ezutánra is a nagyon tisztelt képviselő testülettel együttállva, hatalmas emeltyüként működésnek ez üdvös vállalat létrehozásában, gyámolításában, és fenn-tartásában.

Rajtunk áll tehát mélyen tisztelt gyűlés akarni, és tenni, mi nem vagyunk kezdők, nekünk csak más városok kidolgozott szabályain kell magunk körülményeink, viszonyaink szerint alkalmazni és követni.

Ezeket bátor levén előre becsátani a gyűlést megnyitott-nak nyilványitom, és legelőbb is ezen gyűlésre egy felkiáltással választandó Jegyző megválasztását ajánlom.

Tovább szükségesnek látom egy oly bizottmány ki-nevezését, mely tanulmányozva a buda-pest, kolozsvári, n.-szebeni önkéntes tűzoltó-egylet megerősített szabályait azok alapján a helyi viszonyokhoz alkalmazott önkéntes tűzoltótársulati szabályokat dolgozzon ki, és legfeljebb 8 nap alatt terjessze az akkor ismét összehívandó gyűlés elé.

Ezen megnyitott beszéd után mindenek előtt dr. Knöpfler Vilmos azon ohajtásának adott kifejezést, mely szerint jó volna a városon működő összes egyesületeknek u. m. dal, uszoda vivó, lövészegylet, tornász és tűzoltó-egyletben összpontosíttatni. Azonban dr. Soos Kálmán, Borosnyai Pál és Turi Gergely szavai után az értekezlet Borosnyai Pál véleményét fogadta el, mely szerint a tűzoltó-egylet csak is a tornászattal egyesítendő. Az előmunkálatok megkészítése végett dr. Knöpfler Vilmos elnök, Béli István alelnöklete alatt egy 20 tagból álló bizottság választott meg.

A Bowyer ur „Javitóintézete“ Londonban.

„A legalsó néposztály büne igen gyakran nyomorult állásokból származik.

Egy ifju tolvaj, kit nem rég négyévi börtönrre ítélték, egész őszinteséggel tizenötévi transportálást kért.

Es igaza volt, mert ha négy évig bezárják, és ismét a régi czimborák közé eresztik szabadon, nem tud mást tenni, mint ismét lopni. A bünt mindenestre büntetni kell — még pedig szigoruan, de könyörülettel kell lenni a bűnös iránt, és nyomorult állapotát, tudatlanságát, környezetét stb. mi a bűnre vezette, tekintetbe kell venni; nem szabad elfelejteni, hogy a koldulásból és lopásból szegény ördögök között több ezren vannak, kik kérdésekre hogy miért lopnak és koldulnak? azt kiáltják hozzátok; „Urak, hát mit csináljunk egyebet?“

Van Londonban egy intézet, mely a bűnösök javítására már eddig is sokat tett. Ez intézet növendékei nemcsak a legnyomorultabb néposztály gyermekeiből állnak, kiknek nagy részére egy bünteljes élet várakozik, hanem elítélt és börtönből kiszabadult tolvajok is vannak. A hely maga a tolvajok barlangja — de szerencsére megjavult vagy javulni akaró lakosai vannak.

Ez intézetet nem rég látogattuk meg, és még most is élénken emlékünkből van az a következő benyomás mit bennünk felkeltött.

Kérdésünkre, hogy a Bowyer ur javítóintézete hol van, a Gowyer street szegletén egy csinos asztalos rak-tárra mutattak. A bolt, melybe beléptünk, tele volt ve-

TÁRCSA.

Társadalmi életünkéből.

Aligha nyílnék valaha jobb alkalom a divatos, parforce unatkozók részére, egykedvűségüket a legszürkésebb rezedá színben tüntetni föl, mint épen most. Szabadon unatkozhatnak napfényen, esőben, színházban vagy promenadon, a zöldben vagy bent a kaszinóban.

Itt nálunk a nyár a multságok, időtöltések saisonja ép úgy, mintha a nagyobb városok élvezetei, élénksége vándorbotot véve kezükbe körutra indulnának s ideiglenes szórakozási helyül az ily miénk féle-kis városokat választanák.

Unatkozni akkor, midőn teljes ok van reá, nem dicsőség; most azonban, midőn a kedélyeket még a nappali hőség sem mindig tudja szárnyaszegetté tenni, most — mondjuk — egy kis érdekesség rejlik az unalomban is.

A mi kedélyünknek nem verte le a nagyvárosi örö-mök utáni vágy, sem a cholera ijesztő képe; mi igen jól tudnánk mulatni legtöbbszörre, ha az időtöltésekben oly válogatók, annyira pedánsok nem volnánk.

Színészetünk csak tengődik a lelkesítő pártfogás hiányában; pedig közönségünk oly nagy buzgalommal tudott türelmetlenkedni jövetelük fölött, hogy a buzgalomnak fele is elég volna a szinkör betöltésére. A társulat irányában sem a „gyöngéket támogató elv,“ sem a „kinálkozó alkalom“ nem bír elég buzdító hatással. A társulat hiányai mellett dicséretreméltó előnyökkel is bír s élvezetet mindenestre képes nyújtani közönségünknek.

Lehetnek olyanok, kiket a szinkör (e faépület) látogatásától a tűzvész miatti aggodalom tartóztat el; azonban itt a jövőre nézve kecségetető reményre jogosítja őket a tűzoltó-egylet létrejöttének reménye, — hiszen egyik remény a másikon épül. A tűzoltó-egylet bizonyosan ké-

pes lesz a tűzvész biztosan megakadályozó előintézkedések megtételére.

A közelebb letelt farsang viszfénye most árasztja szét sugarait a kedélyeken. Ugy képzeljük, mintha az Elba öreg lombjai megifjodva susognának füleinkbe, azzal árulva el öregségüket, hogy régen történt, régen elmúlt dolgokról emlékeznek. Ugy tetszik, mintha egy régen eltávozott kedves vendég jött volna vissza az elhagyott lombok árnya alatt kissé fölűdül.

A juniusi majálisok egymást érik, s mily sokan vannak, kiknél a mult farsang multságainak emlékét ez új élvezetek teljesea száműzték.

Egészversenytérré vált az elbai szinkör, a vetélkedés nem egyesek önző nagyravágásnak eredménye, hanem egész testületek versenye abban, hogy ki tud jobb, kedvesebb multságot rendezni az egész közönségnek, de főként — miután a multság rendezői a város ifjai — tekintettel a szépnemre. — Sajnos, hogy e multságok nem képezhetnek oly vitát, melyekben egyik vagy másik vitatkozó fél meg lenne győzhető, miután egy más multságaiból kölcsönösen ki vannak zárva: e két versengő: az iskolai és kereskedő ifjuság. Mi csak multságok sikeréről szólunk, mert az egymás iránti kölcsönös eljárás legjobb, legigazságosabb bírálóra talál a közvéleményben.

Csodálatos — általunk régen nem látott — vegyü-léke volt ott a város összes lakosai által képviselt társaladami fokozatoknak. Ki képzeletben fel akar jutni azon magaslatig, hol városunk társadalmi lépcsőzetén a legutolsó fok van: aligha jobban el nem fáradna, mint az, ki a legnagyobb erőmegfeszítéssel, a legnagyobb melegen Afrika egyik piramisának csúcsáról ohajt széttekinteni.

Jó kedély, folytonos élénkség tartá össze a mulatozókat, mindenki megtalálta otthonját a maga körében és aligha volt valaki elégedetlen, de ha csakugyan volt az ön magának tulajdonítsa elégedetlenségét. A szellemi

élv feledtetni néha az anyagi életet, de ez nem jogosítja fel a vendéglősöket arra, hogy e szellemileg mulatozókat vacsora nélkül hagyja távozni. Elegen voltak, kik az éhség kellemetlen nyugtalanítása elől a Rákosi féle sörkertbe menekültek.

A sörkert árnyas fái alatt a közelebbi reünók alkalmával nagyon kevesen élvezék Gambrinus lelkesítő italát, bár a színházi zenekar jó zenéje mellett, a hűvös árnyékban igen kellemes órákat lehet tölteni. Valóban ily tapasztalatok után egy kis aggodalommal nézünk a jövő hónapok elébe, midőn majd színház, reünó, elbai multság, katonai mozgalmak a gyakorló téren, promenadon, táncsteremben s kitudná előszámolni, hogy hol kirándulások a „zöldbe, talán közben egy-egy nőegyleti hangverseny, lófuttatás stb. stb. mind meg annyi szemét képeznek az élvezetek hosszú sűrű láncában: mit fogunk tenni akkor?

Azt hisszük, hogy ennyi kínálkozó élvezet mellett is sokan vannak az unatkozók; másfelől arról is meg vagyunk győződve, hogy legkevesbé unatkoznak azok, kik csaknem egyedüli mulató helyül a nappal árnyaltan, este — többszörre — kivilágítottan piaczi sétányt keresik föl.

A sétányon mindig van közönség, részint olyanok keresik föl azt, kik kevésbé háborítatlan mozgást akarnak tenni, kik abban gyakorolják magukat, hogy ismerőseiket hangukról tudják fölismerni, vagy olyanok, kik másokak zajos társaságában ismeretlenül kívánnak jelen lenni.

Ez utóbbiak fényes elismeréssel fartoznak rendőrségünknek, s ez elismerés fénye, mint szerény csillag ugy homályosul, mihelyt a rendőrség veszi át a telehold kellemes kötelezettségét.

Kinek módja és ideje van, élvezze a sűrűn kínálkozó multságokat, ki tudja mit hoz a tél és a farsang, ki tudja nem száll-e akkora alább a hangulat és a hővmérő higanýával?

M. Gy.

fororum per regnicolam deputationem articul6 67: 1791. ordinatum elaboratum; Posonii, — szerint, hogy e küldöttség által miféle bírósági szervezet ajánlatott. Az indokolásban kimondatott, hogy márákkor a kir. ítélő tábla a hozzá tartozó ügyeknek elintézésére elégtelen volt. Az opinio Exc. regnicolaris Deputationis motivis suffultae pro pertractandis in consequentiam articuli 67: 1791. elaboratis sythamaticis operatis articulo 8: 1827. exmissae circa objecta ad deputationem juridicam relata. Posonii 1830. nyomán elő van adva az értekezésben, hogy az országos küldöttség milyen módosításokat, illetőleg változásokat ajánlott az 1791. évben megbízott küldöttségnek javaslatán.

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilv. ülésében az 1873. év június hó 23 -án és következő napjain következő ügydarabok fognak előadatni.

II. Tanács golgári ügyekben.

Tribus Antal k. t. r. által.
Ifj. Mihu Juon, Mihu Juon e. egy szántóföld vízszabadása i., Bocilla János és t. Joane lui Juon Bocilla hagyatéka e. végrendelet megsemmisítése i., Nagy Józsefnek, Kovács Dánielné Csutak Juliánna e. szerződés teljesítése i., Bocza Maxim és társa, kisk. Olár Jakab e. örökrész kiadása i., Silika Floreának Mazganiánu Gyorgye Mária e. szerződés teljesit. i., Szikán Zsófia, Tódor Loginu e. som. vh. i., Vinczán Mária, Lupu George e. 15 frt i., Brendusia Nicolae, Prodán Ávrám e. 22 frt iránt.

Petri Ádám k. t. r. által.
Roth József, Tamás Ignác e. egyesség megsem i., Sorgyán Simeon, özv. Kürthi Béláné s társa e. 299 frt 44 kr váltáság összeg i., Berde Mózes, br. Wesselényi István e. 680 darab arany 12 % kamatja 112- és 21 frt 90 kr bekeblézési költség i., Csiki József, Rosenberger Salamon e. bérlettől elmozdítás és bérhátrálék i., Grünfeld test. Nágó Kristof e. 14 frt 21 kr i., Szócs János, Benedek Samu e. 66 frt i., Baruch Schvel, Gál Imre és t. e. kártérítés i., Klein József, BurnácZ Silvester e. 2 ló érték i., Páska Dumitru, Páska Tódor e. somvh. iránt, gr. Teleki Miksa hagyat. Márton István e. haszonbér megszüntetése i.

III. Tanács bűnügyekben.

Nagy Sámuel k. t. r. b. által.
Bekes Zaharla sulyos sértésérti b. ü. i., Morár Toma lopásérti bűn. i., Kirschner Mihály testi sértés i., Kusán Dumitru tuljd. bizts. e. kih. i.

Vajda Simon k. t. r. bíró által.
Herlea Nikuláj és társ. család és sikkasztási., Vellmann Sámuel sikkasztás i., Zzinga George becs. sértés i., Pap Miklós és társai jövedéki kihágás i., K. Pap Miklós saját kihágás i., Pintea Tódor és társa testisértés i., Nchite Munténau testisértés i., Kramar Károly, nyilvános erőszakoskodás i., Szász Mihály telsegsértés i., Vitályos Józsefné család i.,

Spech Adolf k. t. r. bíró által.
Zurka Mária és társ. tolvajság i., Vinizán György e. Sulyos testi sértés i., Moldován István e. tolvajság i., Quntz Petru Hulia e. tolvajság i., Simó László e. becsület sértés i., Bloos Katalin e. becsület sértés i., Balanel Szócs és társa e. testi sértés i., Lulu Nikuláj és társ. e. testisértés i., Vaszilika György e. testisértés i., Muntján Tódor e. becsületsértés i., Lupu Vaszilika e. becsületsértés i., Kappel Noe e. becsületsértés i., Pálfi Sándor e. becsület sértés i., Peczel Luiza e. becsület sértés i., Gunesch Mihály e. becsületsértés i., Fusz Christían e. becsületsértés i.,

Popovics Servián k. t. r. bíró által.
Balló Lajosné e. becsület biztons. elleni kih. i., Lendel Alexandrina e. becsületsértés i., Némethi Mihály e. becsül. bizts. e. kih. i., gr. Grotta e. becs. bizt. e. lk. i., Preseau Bukur és társ. testi bizt. e. kh. i., Dum Nikola e. testi bizt. e. lk. i., Raines György és társ. testi bizt. elkh. i., Dregius Miklós test. bizt. elkh. i., Ihora Zaharia és társ. test. bizt. elkh. i., Krainik József és társ. becs. sértés i., Szilágyi Juliánnna becs. sértés i., Neagu Tódor a Leski s társai nyilv. erőszakos nehéz test sértés bűn ügye i., Balázs Hiréna e. becs. sértés i., Dali József e. becs. sértés i., Ungar Dorothea e. vagyon biztonság elkh. i., Hegyi Márton e. becs. bizt. elkh. i., Kapinczi János e. tulajd. bizt. elkh. i., Zsun Nikolae és társ. test. bizt. elkh. i., Spatariu Petre e. tuljd. bizt. elkh. i., Bogdán Stefán és társa testi bizt. elkh. i.,

Sztoyka Antal k. t. r. bíró által.
Hermann János e. testi sértés i., Szántó István e.

tolvaj. büntette i., Babuiz Juonucz e. neh. test. sért. bünt. i., Darku Vaszilie e. test. bizt. elkh. i., György Ferencz e. test. bizt. elkh. i., Periza Jacobu e. test. bizt. elkh. i., Antalfi Mihály és társ. tolvjs. bűnténye i., Sarány Mihály e. test. bizt. elkh. i.,

Mégai Ferencz k. t. p. bíró által.
Katona Ferencz és társ. test. bizt. elkh. i., Greiu Simeon e. tuljd. bizt. elkh. i., Mikán Mikolai és társ. test. bizt. elkh. i., Kristof Adolf e. becs. bizt. elkh. i., Goldun Moricz e. tuljd. bizt. elkh. i., Kovács Samu és társ. e. test. bizt. elkh. i., Özy. Kurta Fodorné e. élet bizt. elkh. i., Tusa János és társa e. test. bizt. elkh. i., Gutmann Márton s társ. közintézetek elkh. i., Drotlef Simon e. becs. bizt. elkh. i., Billes Mihály e. becs. bizt. elkh. i., Obrok Flie és társai e. test. bizt. elkh. i., Bélig Gyula e. nyilv. erőszakoskodás bűn. i., Zahariovi Nicolaj e. foly. test. sért. bűn. i., Frinie Nikolaj e. foly. test sértés bűn. i., Adám János és társai e. tolvajság bűn. i.,

IV. Tanács urbéri ügyekben.

Antalfy Gábor k. t. r. bíró által.
Herczeg János s érdektársai Szabó János és társ. szálló dézma i., Mohai Andrásné Bitykor Vengizsán s társ. szálló dézma i., Kabos S. Fazakas István s társ. e. szálló dézma i., Koszle Pask s társ. gr. Bethlen Lajos e. két darab fekvőség i., Ugron István Csigmonias aliás Necsa Niculaj e. egy beltelek s tart. viszb. i., Gruz István k. t. p. bíró által.

Marton István Ny.-Szereda község e. tagosítás Kolosmonostori uradalomnak a hajai dézmás szállók megváltása i.,

Bécsi tőzsdei árkelet (június 4.)

5% metallique	67.90
5% nemz. államkölcsön	72.25
1860. államkötvény	100.25
Bankréshvény	960.—
Hitelréshvény	269.—
London	100.—
Ezüst	109.75
Arany	—.—
Napoleon arany	8.82
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	77.—
" " " temesi	73 50
" " " erdélyi	73.—
" " " horvát-slavon	00.—

Felelős szerkesztő DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETMÉNYEK.

(23)

Népszerű gazdasági munkák.

Kaphatók: Wittich József könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irta: Galgóczy Károly.

I. rész általános földmivelés ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmivelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legújabb kútfők után írták Galgóczy K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irta: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertész, oktatás a zöldségtermesztésben 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjúsmeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyítás módjával. 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára: Írták: Dely Mátyás és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czél-szerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A boglyár gyümölcsök, u. m. ribizke, kösméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőhugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelesebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, írta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára, írta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

Gazdasági lótenyésztés, pályamű, írta: To mpa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legegyszerűbben leírt főzés-mesterség közöposztályu magyar konyhák számára 40 kr

Legújabb és megpróbáltatott magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb ízű étel főzésért. Irta. Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Írták: Eisenmayer és Göbei, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyesés körül Irta: Kováts Zs. Ára 1 frt.

Magyar gazdasszony teendői a közéletben, házban és konyhában. Segédkönyv nők és hajadonok számára. Irta: Medve Imre. 2 frt.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszorozott pályamű. Irta: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjúság számára tandij és olvasó könyvül. Ára 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása, stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irta: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 frt.

Általános baromrovlási könyv. Irta: Dr. Wágénfeld. 81 külön ábrával. Ára 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irta Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.

(10)

26—52

Galéne-befecskendezés.

Gyógyit fájdalom nélkül 3 nap alatt minden húgyeső-kifolyást, úgy most keletkezőt, valamint kifejelettet és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyar birodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs,

Bäckerstrasse 12, szám

ára használati utasítással : 3 frt 70 kr. Pesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél

(31)

(8—8)

Cséplő-gépek,

kézi, huzó, emelő, víz és gőzkezelésre alkalmazhatók, 120 firtal feljebb Bécsig bérmentes küldéssel kaphatók:

Mayfarth F. és társa

gyárában Frankfurtban.

Rajzok, és leírásokkal kívánatra ingyen szolgál.